

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНФЛІКТОЛОГІЯ

Підготовки магістрів

Спеціальність: 017 «Фізична культура і спорт»

Факультет фізичної культури і спорту

Факультет післядипломної та заочної освіти

Львів – 2021

Робоча програма з дисципліни «Конфліктологія» для магістрів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Розробник: доцент Матвійчук Т.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології. Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології _____

Соловйов В.Ф.

«31» серпня 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів - 1	Спеціальність «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
Змістовних модулів - 2		6	7
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		11	13
Тижневих годин: - для <i>денної</i> форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін; - для <i>заочної</i> форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	Лекції	
		14 год.	8
		Лабораторні	
		16 год.	8
		Самостійна робота	
		60 год.	74
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Конфліктологія» є озброїти майбутнього фахівця сучасними теоріями з конфліктології, розвинути вміння застосовувати їх у профілактиці та розв'язанні конфліктів.

Завданням вивчення дисципліни «Конфліктологія» є навчити студента працювати з інформацією конфліктологічного характеру; навчити здійснювати накопичення, обробку та аналіз такої інформації; навчити працювати з відповідними джерелами інформації; зацікавити студента та спонукати його до подальшого поглиблення в основах конфліктології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні теоретичні підходи до визначення сутності та складових конфлікту;
- типологію конфліктів;
- причини виникнення і розвитку конфлікту.

вміти:

- проводити аналіз конфлікту з позицій різних теоретичних підходів у конфліктології;
- попереджати і конструктивно розв'язувати конфлікти в основних сферах життєдіяльності людини (в трудовому колективі, сім'ї, міжетнічних відносинах і соціально-політичній сфері) тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основні засади конфліктології

Тема 1. Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Природа конфлікту.

Тема 2. Динаміка конфлікту і механізм його розвитку.

Тема 3. Класифікація конфліктів.

Тема 4. Сфери розгортання конфліктів.

Змістовний модуль 2. Теорія та практика розв'язання конфліктів

Тема 5. Керування конфліктами.

Тема 6. Засоби вирішення конфліктів

Тема 7. Технології попередження конфліктів.

Тема 8. Профілактика конфліктів в організаціях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовний модуль 1. «Основні засади конфліктології»												
Тема 1. Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Природа конфлікту.	12	2		2		8	10	1		1		8
Тема 2. Динаміка конфлікту і механізм його розвитку.	12	2		2		8	10	1		1		8
Тема 3. Класифікація конфліктів.	12	2		2		8	11	1		1		9
Тема 4. Сфери розгортання конфліктів.	10	2		2		6	11	1		1		9
Разом за змістовним модулем 1.	46	8		8		30	42	4		4		34
Змістовний модуль 2. «Теорія та практика розв'язання конфліктів»												
Тема 5. Керування конфліктами.	12	2		2		8	12	1		1		10
Тема 6. Засоби вирішення конфліктів.	12	2		2		8	12	1		1		10
Тема 7. Технології попередження конфліктів.	10			2		8	12	1		1		10
Тема 8. Профілактика конфліктів в організаціях.	10	2		2		6	12	1		1		10
Разом за змістовним модулем 2.	44	6		8		30	48	4		4		40
Усього годин	90	14		16		60	90	8		8		74

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Природа конфлікту.	2	1
2.	Динаміка конфлікту і механізм його розвитку.	2	1
3.	Класифікація конфліктів.	2	1
4.	Сфери розгортання конфліктів.	2	1
5.	Керування конфліктами.	2	1
6.	Засоби вирішення конфліктів.	2	1
7.	Технології попередження конфліктів.		1
8.	Профілактика конфліктів в організаціях.	2	1

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Природа конфлікту.	2	1
2.	Динаміка конфлікту і механізм його розвитку.	2	1
3.	Класифікація конфліктів.	2	1
4.	Сфери розгортання конфліктів.	2	1
5.	Керування конфліктами.	2	1
6.	Засоби вирішення конфліктів.	2	1
7.	Технології попередження конфліктів.	2	1
8.	Профілактика конфліктів в організаціях.	2	1

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Природа конфлікту.	8	8
2.	Динаміка конфлікту і механізм його розвитку.	8	8
3.	Класифікація конфліктів.	8	9
4.	Сфери розгортання конфліктів.	6	9
5.	Керування конфліктами.	8	10
6.	Засоби вирішення конфліктів.	8	10
7.	Технології попередження конфліктів.	8	10
8.	Профілактика конфліктів в організаціях.	6	10

8. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів

1. Сутність конфлікту та його характерні риси.
2. Конфліктна ситуація та інцидент як передумови виникнення конфлікту.
3. Об'єктивні й суб'єктивні складові конфліктної взаємодії.
4. Характерні ознаки прояву конфлікту.
5. Види та типи конфліктів.
6. Типові причини виникнення конфліктів в організації.
7. Функції конфліктів і їхня спрямованість.
8. Вплив конфлікту на соціальне оточення та його учасників.
9. Позитивні та негативні наслідки конфліктів.
10. Правила поведінки з конфліктами в організації.
11. Сутність системи управління конфліктами.
12. Модель організаційного механізму управління конфліктами.
13. Загальні принципи управління конфліктами.
14. Методи управління конфліктами.
15. Роль менеджера в процесі управління конфліктами.
16. Об'єктивна необхідність регулювання конфліктів у виробничих умовах.
17. Сутність і значення процесів профілактики та запобігання виникненню конфліктів.
18. Передумови успіху, труднощі профілактики та запобігання конфліктам.
19. Технологія профілактики й запобігання конфліктам.
20. Інструменти профілактики й запобігання конфліктам.
21. Інструменти управління емоціями у профілактиці й запобіганні конфліктам.
22. Технологія діагностики конфлікту.
23. Позиції та стилі поведінки учасників конфлікту.
24. Особливості прогнозування конфліктів.
25. Основні періоди й етапи розвитку конфлікту.
26. Ескалація конфлікту.

27. Реверсія конфлікту.
28. Форми, результати й критерії завершення конфліктів.
29. Динаміка конфлікту з урахуванням деформації взаємин його учасників.
30. Умови й фактори продуктивного завершення конфліктів.
31. Дії керівника в процесі розвитку конфлікту.
32. Сутність процесу розв'язання конфлікту.
33. Правила розв'язання конфліктів.
34. Типові помилки під час розв'язання конфліктів.
35. Технологія розв'язання конфлікту.

9. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу: - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж); - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження); - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

10. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Конфліктологія» здійснюється *поточний* контроль у вигляді опитування, оцінки індивідуальних завдань, оцінка за результатами виконання тестових методик та інтерпретації їх результатів та участі студентів у дискусіях.

Тематичний контроль проводиться у тестовій формі за темами кожного змістовного модуля.

Підсумковий контроль (залік) проводиться в усній формі за заліковими питаннями.

11. Розподіл балів, які отримують студенти при здачі заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовний модуль 1.				Змістовний модуль 2.				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	
12	14	14	10	14	16	10	10	100

T 1, T 2, ... T 8 – теми змістовних модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка <i>ECTS</i>	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 - 100	<i>A</i>	відмінно	зараховано
82 - 89	<i>B</i>	добре	
75 - 81	<i>C</i>		
68- 74	<i>D</i>		
61 - 67	<i>E</i>	задовільно	
35 - 60	<i>F_X</i>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	<i>F</i>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За результатами всіх набраних балів кожному студентові виставляється кількість балів від 0 до 100, оцінка за чотирибальною національною шкалою і за шкалою *ECTS*.

На заліку студент отримує оцінку «*зараховано*», якщо він набрав 61 і більше балів.

Студент який не набрав мінімальної кількості балів (35- F_x) не допускається до підсумкового контролю і зможе скласти залік повторно тільки після завершення екзаменаційної сесії.

Студенти які набрали від 0 до 34 і отримали оцінку F при складанні заліку можуть отримати максимум 74 бали.

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни.
2. Робоча програма з дисципліни.
3. Плани семінарських (практичних) занять.
4. Методичне забезпечення самостійної підготовки студентів.
5. Завдання та тематика контрольних робіт для студентів-заочників (якщо передбачено навчальним планом).
6. Методичне забезпечення навчального процесу для студентів-заочників.
7. Інструктивно-методичні матеріали до лекційних занять (презентації, ілюстративний матеріал тощо).
8. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських (практичних) занять.
9. Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань.
10. Запитання до тестового контролю знань студентів з використанням ПЕОМ.
11. Завдання для виконання письмових модульних робіт.
12. Пакети ККР.
13. Роздатковий матеріал.
14. Екзаменаційні (залікові) білети з дисципліни.
15. Зразки рефератів студентів, індивідуальних завдань, модульних робіт та ін.

Рекомендована література

Базова

1. Долинська Л. В. Психологія конфлікту: Навчальний посібник./ Л. В. Долинська, Л. П. Матяш-Заяц – К. : Каравела, 2010, - 304 с.
2. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія : навч. метод. посіб. / Т. Ф. Матвійчук. – Львів : Галич-Прес, 2018. – 73 с.
3. Прибутько П. С. Конфліктологія: Навчальний посібник. / П. С. Прибутько, Р. В. Михайленко, Л. М. Дубчак, М. М. Роговенко – К. : КНТ, 2010. – 136 с.
4. Скібіцька Л. І. Конфліктологія: навч. посіб. / Л. І. Скібіцька. – К.: Центр учб. л-ри, 2007. – 384 с.
5. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник. / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський – Рівне: Перспектива, 2007. – 389 с.
6. Конфліктологія та теорія переговорів: Навчальний посібник. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. – К. : Центр учбової літератури, 2012, - 168 с.

Додаткова

1. Балабанова Л. В. Конфліктологія: навч. посіб. /Л. В. Балабанова, К. В. Савельєва. – К.: Вид. дім «Професіонал», 2009. – 280 с.
2. Берлач А. І. Конфліктологія: Навчальний посібник для дистанційного навчання / А. І. Берлач, В. В. Кондрюкова; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини “Україна”. – К.: Ун-т “Україна”, 2007. – 203 с.
3. Гірник А. М. Основи конфліктології / А. М. Гірник. – Вид. дім Києво-Могилян. акад., 2010. – 222 с.
4. Дуткевич Т. Конфліктологія з основами психології управління: навч. посіб. / Т. Дуткевич; М-во освіти і науки України, Кам’янець-Поділ. держ. ун-т, Ін-т соц. реабілітації та розвитку дитини. – К.: Центр учб. л-ри, 2005. – 455с.
5. Кіржнер Л. О. Конфліктологія: навч. посіб. / Л. О. Кіржнер, М. В. Мартиненко, О. В. Мангольд. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 142 с.
6. Герасіна Л. М. Конфліктологія: навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. – Х.: Право, 2012. – 128 с.
7. Ємельяненко Л. М. Конфліктологія: навч. посіб. / Л. М. Ємельяненко, В. М. Петюх, Л. В. Торгова, А. М. Гриненко; за ред.: В. М. Петюха та Л. В. Торгової. – К.: КНЕУ, 2005. – 315с.
8. Коваленко Д. В. Конфліктологія: навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / Д. В. Коваленко, І. М. Шалімова, О. М. Керницький; Укр. інж.-пед. акад. – Х. : Точка, 2012. – 221 с.
9. Конфліктологія: підруч. для студ. ВНЗ юрид. спец. /за ред. Л. М. Герасіної та М. І. Панова. – Х.: Право, 2002. – 256 с.
10. Ложкін Т. Практикум з конфліктології /Т. Ложкін, Е. Юрковський, І. Моначін. – Тернопіль: Воля, 2005.– 168 с.
11. Миронова О. М. Конфліктологія: навч. посіб. / О. М. Миронова, О. В. Мазоренко. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 167 с.
12. Нагаєв В. Конфліктологія: курс лекцій: [навч. посіб.для вузів] / В. Нагаєв; М-во освіти України, Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – К.: Центр учб. л-ри, 2004. – 199 с.
13. Орлянський, В. С. Конфліктологія / В. С. Орлянський. – К.: Центр учб. л-ри, 2007. – 160с.
14. Пірен М. І. Конфліктологія: підруч. / М. І. Пірен. – К.: МАУП, 2007. – 360с.
15. Пірен М. І. Конфлікт і управлінські ролі: соціопсихологічний аналіз: [навч.-практ. посіб.] / М. І. Пірен. – К. : УАДУ, 2000. – 200 с.

16. Примуш М. Конфліктологія: навч. посіб. для вузів / М. Примуш; М-во освіти і науки України. – К.: Вид. дім “Професіонал”, 2006. – 282 с.
17. Скібіцька Л. Конфліктологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. зал. / Л. Скібіцька. – К.: Центр учб. л-ри, 2007. – 383 с.
18. Словник термінів з правової конфліктології: наук.-довід. вид. / за ред. Ю. П. Битяка, Л. М. Герасіної, М. І. Панова. – Х.: Одиссей, 2006. – 208 с.
19. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. – Рівне: Перспектива, 2007. – 398 с.
20. Хапілова В. П. Конфліктологія: навч. посіб. Для вищ. навч. закл. / В. П. Хапілова; Держ. вищ. навч. закл. Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя: Запоріж. нац. ун-т, 2010. – 278 с.
21. Хрестоматія по конфліктології: в 3 т. / сост.: В. Н. Николаевский (отв. ред.), И. Ю. Косуля, О. А. Гужва. – Т. 1. – Харьков: ХНУ им. В. Н. Каразина, 2009. – 552 с.
22. Яремчук С. С. Сучасні теорії в конфліктології: навч. посіб. / С. С. Яремчук. – Чернівці: Рута, 2008. – 72 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
3. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Базило С. Традиційні та інноваційні методи розв'язання конфліктів у діяльності державних службовців [Електронний ресурс] / С. Базило // Персонал. – 2007. – № 8 – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0009007.pdf>
5. Зінчина О. Б. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / О. Б. Зінчина. – Х. : ХНАМГ, 2007. – 164 с. – Режим доступу: // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008958.pdf>
6. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / за заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової. – К. : КНЕУ, 2003. – 315 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0009008.pdf>
7. Нагаєв В. М. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навч. літ., 2004. – 198 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008959.pdf>
8. Орлянський В. С. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. С. Орлянський. – К. : Центр навч. літ., 2007. – 160 с. – Режим доступу : // <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=109>
9. Пірен М. І. Кофліктологія [Електронний ресурс] / М. І. Пірен. – К. : МАУП, 2005. – 360 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008957.PDF>
10. Скібіцька Л. І. Конфліктологія [Електронний ресурс] / Л. І. Скібіцька. – К. : ЦУЛ, 2007. – 384 с. – Режим доступу : <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=398>
11. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник [Електронний ресурс] / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. – Суми : Університетська книга”, 2008. – 240 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008960.pdf>
12. Убейволк О. О. Конфліктологія : метод. рек. для студ. денного відділення спеціальності «Логістика» [Електронний ресурс] / О. О. Убейволк. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – 60 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2010/09/konfliktologie.pdf>
13. Убейволк О. О. Конфлікт як прояв соціальної комунікації [Електронний ресурс] / Убейволк О. О. // Грані : альманах. – 2010. – № 5(73). – С. 107–111.